2023/2539

2023 11 14

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2023/2539

2023 m. lapkričio 13 d.

remti projektą dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2016 m. birželio 28 d. Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pristatytoje Visuotinėje Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa“ patvirtinama Sąjungos parama daugiašalių nusiginklavimo, neplatinimo ir ginklų kontrolės sutarčių ir režimų visuotiniam taikymui, visapusiškam įgyvendinimui ir vykdymo užtikrinimui;

(2) 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją „Saugoti ginklus – ginti piliečius“. Strategijoje, *inter alia*, teigiama, kad Sąjunga toliau skatins atsakingą ir veiksmingą ginklų eksporto kontrolę ir rems Sutarties dėl prekybos ginklais (toliau – SPG) visuotinį taikymą ir įgyvendinimą;

(3) 1998 m. birželio 5 d. Sąjunga priėmė politiškai privalomą Elgesio kodeksą ginklų eksporto srityje, kuriame nustatyti bendri teisėtos prekybos įprastiniais ginklais reglamentavimo kriterijai;

(4) Elgesio kodeksas ginklų eksporto srityje 2008 m. gruodžio 8 d. buvo pakeistas Tarybos bendrąja pozicija 2008/944/BUSP ([1]), kurioje nustatyti aštuoni kriterijai, kuriais remiantis turi būti vertinamos įprastinių ginklų eksporto paraiškos. Prie tos bendrosios pozicijos yra prisijungusios kelios trečiosios valstybės. 2019 m. peržiūrėjus Bendrąją poziciją 2008/944/BUSP buvo priimtas Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560 ([2]);

(5) Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP 11 straipsnyje nurodyta, jog valstybės narės turi dėti visas pastangas, kad paskatintų karines technologijas arba įrangą eksportuojančias kitas valstybes taikyti toje bendrojoje pozicijoje nustatytus kriterijus;

(6) SPG įsigaliojo 2014 m. gruodžio 24 d. SPG siekiama didinti skaidrumą ir atsakomybę ginklų prekybos srityje. Sąjunga remia veiksmingą SPG įgyvendinimą ir visuotinį taikymą vykdydama tikslines programas, patvirtintas Tarybos sprendimais 2013/768/BUSP ([3]), (BUSP) 2017/915 ([4]) ir (BUSP) 2021/2309 ([5]). Pagal tas programas tam tikroms trečiosioms valstybėms jų prašymu padedama stiprinti jų ginklų perdavimo kontrolės sistemas laikantis SPG reikalavimų;

([1]) 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99).
([2]) 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/1560, kuriuo iš dalies keičiama Bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 239, 2019 9 17, p. 16).
([3]) 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2013/768/BUSP dėl ES veiklos pagal Europos saugumo strategiją remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą (OL L 341, 2013 12 18, p. 56).
([4]) 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2017/915 dėl Sąjungos informavimo veiklos remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą (OL L 139, 2017 5 30, p. 38).
([5]) 2021 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2309 dėl Sąjungos informavimo veiklos remiant Sutarties dėl prekybos ginklais įgyvendinimą (OL L 461, 2021 12 27, p. 78).

(7) todėl svarbu užtikrinti šiame sprendime ir Sprendime (BUSP) 2021/2309 numatytos informavimo bei paramos veiklos papildomumą. Siekdamos šio tikslo Sąjungos informavimo veiklą ginklų eksporto kontrolės srityje įgyvendinančios agentūros ir Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų reguliariai keistis informacija. Šiuo koordinavimo mechanizmu, kai aktualu, bus skatinamas ekspertų iš kitų valstybių narių dalyvavimas;

(8) Sąjungos veikla, skirta veiksmingai ir skaidriai ginklų eksporto kontrolei skatinti, nuo 2008 m. plėtojama pagal Tarybos bendruosius veiksmus 2008/230/BUSP ([6]) ir Tarybos sprendimus 2009/1012/BUSP ([7]), 2012/711/BUSP ([8]), (BUSP) 2015/2309 ([9]), (BUSP) 2018/101 ([10]) ir (BUSP) 2020/1464 ([11]). Vykdyta veikla visų pirma buvo remiamas tolesnis regioninis bendradarbiavimas ir didesnis skaidrumas bei didesnė atsakomybė pagal Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP principus ir joje nustatytus rizikos vertinimo kriterijus. Atitinkama veikla tradiciškai buvo skirta rytinėms ir pietinėms Sąjungos kaimyninėms trečiosioms valstybėms. Sprendimu (BUSP) 2018/101 paramą gaunančių šalių partnerių grupė išplėsta įtraukiant ir Vidurinę Aziją. Atsižvelgiant į specialų Mongolijos prašymą, pagal Sprendimą (BUSP) 2020/1464 ta šalis taip pat buvo įtraukta į šalių partnerių grupę;

(9) pastaraisiais metais Sąjunga taip pat teikė paramą, kad būtų pagerinta dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolė trečiosiose valstybėse. Turėtų būti užtikrintas veiksmingas veiklos koordinavimas su veikla, susijusia su dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrole;

(10) techninį sprendimų 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309, (BUSP) 2018/101 ir (BUSP) 2020/1464 įgyvendinimą Taryba patikėjo Vokietijos federalinei ekonomikos reikalų ir eksporto kontrolės tarnybai (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (toliau – BAFA)). BAFA taip pat yra įgyvendinimo agentūra, atsakinga už projektus, kuriais remiamas veiksmingas SPG įgyvendinimas pagal sprendimus 2013/768/BUSP, (BUSP) 2017/915 ir (BUSP) 2021/2309. Nuo 2005 m. BAFA dalyvauja įgyvendinant tam tikrus ES bendradarbiavimo projektus dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje. BAFA yra Vokietijos kompetentinga eksporto kontrolės institucija; ji ne tik dalijasi pagrindine savo kompetencija su kitų valstybių kompetentingomis institucijomis, bet ir yra suformavusi didelę informavimo veiklos srities žinių ir ekspertinių žinių bazę;

(11) šiuo sprendimu remiama veikla padeda siekti JT Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. darnaus vystymosi tikslo Nr. 16,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama įgyvendinti ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją („Saugoti ginklus – ginti piliečius“) ir Tarybos bendrąją poziciją 2008/944/BUSP, Sąjunga toliau remia veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo projektą.

([6]) 2008 m. kovo 17 d. Tarybos bendrieji veiksmai 2008/230/BUSP dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir ES elgesio kodekse ginklų eksporto srityje nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi (OL L 75, 2008 3 18, p. 81).

([7]) 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 2009/1012/BUSP dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi (OL L 348, 2009 12 29, p. 16).

([8]) 2012 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimas 2012/711/BUSP dėl Sąjungos veiklos, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi, rėmimo (OL L 321, 2012 11 20, p. 62).

([9]) 2015 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/2309 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo (OL L 326, 2015 12 11, p. 56).

([10]) 2018 m. sausio 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/101 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo (OL L 17, 2018 1 23, p. 40).

([11]) 2020 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2020/1464 dėl veiksmingos ginklų eksporto kontrolės skatinimo (OL L 335, 2020 10 13, p. 3).

2. 1 dalyje nurodyto projekto tikslai yra šie:

a) skatinti, kad trečiosios valstybės vykdytų veiksmingą ginklų eksporto kontrolę pagal Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP ir SPG nustatytus principus;

b) nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis remti trečiųjų valstybių pastangas padidinti atsakomybę ir skaidrumą prekybos įprastiniais ginklais srityje ir sumažinti ginklų nukreipimo leidimo neturintiems naudotojams riziką.

3. Projekto veikla įgyvendinama papildant Sąjungos paramos projektus įprastinių ginklų ir dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje ir, kai tikslinga, kitų paramos teikėjų paramos projektus eksporto kontrolės srityje ir užtikrinant sinergiją su minėtais projektais.

4. Išsamus projekto aprašymas pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas vyriausiasis įgaliotinis.

2. 1 straipsnyje nurodyto projekto įgyvendinimą vykdo Vokietijos federalinė ekonomikos reikalų ir eksporto kontrolės tarnyba (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (toliau – BAFA)).

3. Atlikdama savo užduotis BAFA yra atskaitinga vyriausiajam įgaliotiniui. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis su BAFA sudaro reikiamus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytam projektui įgyvendinti skiriama finansinė orientacinė suma yra 682 464,03 EUR.

2. Iš 1 dalyje nurodytos finansinės orientacinės sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodyta finansinė orientacinė suma būtų tinkamai tvarkoma. Šiuo tikslu ji sudaro reikiamą susitarimą su BAFA. Tame susitarime numatoma, kad BAFA turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.

4. Įsigaliojus šiam sprendimui, Komisija siekia kuo greičiau sudaryti 3 dalyje nurodytą susitarimą. Ji praneša Tarybai apie visus sunkumus, su kuriais susiduriama tame procese, ir apie susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis teikia Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo ataskaitas, grindžiamas reguliariai rengiamomis BAFA ataskaitomis. Tomis ataskaitomis Taryba remiasi atlikdama vertinimą.

2. Komisija teikia informaciją apie 1 straipsnyje nurodyto projekto įgyvendinimo finansinius aspektus.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jis nustoja galioti praėjus 14 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos arba praėjus šešiems mėnesiams po jo priėmimo dienos, jeigu iki šio laikotarpio pabaigos susitarimas nesudaromas.

Priimta Briuselyje 2023 m. lapkričio 13 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES

PRIEDAS

PROJEKTAS DĖL VEIKSMINGOS GINKLŲ EKSPORTO KONTROLĖS SKATINIMO

1. Uždaviniai

Šio sprendimo tikslas – skatinti atskaitomybę ir atsakingumą teisėtos prekybos ginklais srityje, laikantis Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP, taip prisidedant prie taikos, saugumo ir stabilumo kaimyninėse Sąjungos valstybėse. Šio sprendimo uždaviniai yra skatinti, kad trečiosios valstybės geriau vykdytų ginklų perdavimo kontrolę, nacionaliniu bei regioniniu lygmenimis remti trečiųjų valstybių pastangas padidinti atsakomybę ir skaidrumą tarptautinės prekybos įprastiniais ginklais srityje ir sumažinti ginklų nukreipimo vartotojams, neturintiems leidimo, riziką. Tie uždaviniai turėtų būti įgyvendinami skatinant laikytis principų ir kriterijų, nustatytų Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP ir SPG. Rezultatais turėtų būti siekiama didinti nacionalinių ginklų eksporto sistemų tikslinėse valstybėse veiksmingumą: įgyvendinimo agentūra praneš apie teisinius, institucinius ir kitus atitinkamus pakeitimus ir jų suderinimą su Bendrąja pozicija 2008/944/BUSP ir, kai tinkama, su SPG. Kartu su tais rezultatais turėtų būti siekiama papildomumo ir sinergijos su Sąjungos paramos projektais, šiuo metu vykdomais remiant SPG įgyvendinimą ir projektais dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės srityje. Į šio sprendimo taikymo sritį patenkančios paramos gavėjos neturėtų sutapti su paramos gavėjomis, kurioms taikomas Sprendimas (BUSP) 2021/2309, išskyrus kaip aprašyta 6.2 skirsnyje.

Siekdama įgyvendinti pirmiau nurodytus uždavinius, Sąjunga turėtų toliau skatinti laikytis standartų, nustatytų Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, remdamasi pasiekimais įgyvendinant Bendruosius veiksmus 2008/230/BUSP ir sprendimus 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309, (BUSP) 2018/101 ir (BUSP) 2020/1464. Tuo tikslu trečiosioms valstybėms paramos gavėjoms turėtų būti teikiama parama atitinkamų teisėkūros, administracinių ir institucinių priemonių, kuriomis remiama veiksminga įprastinių ginklų perdavimo kontrolės sistema, rengimui, atnaujinimui ir įgyvendinimui, kai tinkama.

Parama taip pat turėtų būti teikiama licencijas išduodančių ir vykdymą užtikrinančių pareigūnų, atsakingų už ginklų perdavimo kontrolės įgyvendinimą ir vykdymo užtikrinimą, mokymui ir nacionalinėms bei regioninėms priemonėms, kuriomis skatinamas skaidrumas ir tinkamas įprastinių ginklų eksporto tikrinimas. Be to, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi ginklų perdavimo kontrolės teisės aktų ir taisyklių, turėtų būti skatinamas ryšių su privačiuoju sektoriumi (įskaitant pramonę, mokslinių tyrimų institutus ir akademinę bendruomenę) palaikymas, daugiausia dėmesio skiriant visų pirma vidaus atitikties užtikrinimo programoms (VAP).

2. Įgyvendinimo agentūros atranka

Įgyvendinti šį sprendimą yra pavesta BAFA. Kai tikslinga, BAFA palaikys partnerystę su valstybių narių eksporto kontrolės agentūromis, atitinkamomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, idėjų institutais, mokslinių tyrimų institutais ir NVO.

BAFA turi daugiausia paramos eksporto kontrolei teikimo ir informavimo veiklos patirties. Šią patirtį ji yra sukaupusi visose atitinkamose strateginės eksporto kontrolės, susijusios su ChBRB pobūdžio dvejopo naudojimo prekėmis ir karinėmis prekėmis, srityse. Vykdydama tokias programas ir veiklą BAFA įgijo nuodugnių žinių į šį sprendimą įtrauktų daugelio valstybių eksporto kontrolės sistemų atžvilgiu.

Paramos ginklų eksporto kontrolei teikimo ir informavimo veiklos srityje BAFA sėkmingai baigė įgyvendinti sprendimus 2009/1012/BUSP, 2012/711/BUSP, (BUSP) 2015/2309, (BUSP) 2018/101 ir (BUSP) 2020/1464. Be to, BAFA yra atsakinga už sprendimais 2013/768/BUSP, (BUSP) 2017/915 ir (BUSP) 2021/2309 nustatytos SPG įgyvendinimo rėmimo programos techninį įgyvendinimą.

Todėl BAFA yra unikali tuo, kad gali nustatyti valstybių, kurios naudosis šiuo sprendimu numatyta veikla, eksporto kontrolės sistemų stipriąsias ir silpnąsias vietas. Be to, ji yra pajėgiausia sudaryti palankesnes sąlygas sinergijoms tarp įvairių ginklų eksporto kontrolės rėmimo ir informacinės veiklos programų ir išvengti veiklos dubliavimo. Tai ypač aktualu valstybėms paramos gavėjoms, kurios yra gavusios paramą pagal ankstesnes Sąjungos bendradarbiavimo programas vietiniams pajėgumams stiprinti, kiek tai susiję su nacionalinės prekybos ginklais kontrolės sistemos taikymu ir atnaujinimu laikantis tarptautinių standartų ir atsižvelgiant į pastarojo meto pokyčius.

3. Koordinavimas su kitais Sąjungos paramos projektais eksporto kontrolės srityje

Remiantis ankstesnės Sąjungos informavimo veiklos tiek dvejopo naudojimo prekių, tiek įprastinių ginklų eksporto kontrolės srityje patirtimi, turėtų būti siekiama sinergijos ir papildomumo. Tuo tikslu 5 skirsnyje nurodyta veikla turėtų būti vykdoma tik tose valstybėse, kuriose dar nenumatyta vykdyti veiklos pagal SPG paramos informavimo veiklai projektą, išskyrus išskirtinius atvejus, kaip aprašyta 6.2 skirsnyje. Kai tikslinga, sinergijos gali būti siekiama kartu su kita veikla, finansuojama iš BUSP biudžeto, arba kita veikla, susijusia su dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrole, finansuojama ne iš BUSP biudžeto, o naudojant kitas Sąjungos finansines priemones. Tai turėtų būti daroma visapusiškai laikantis teisinių ir finansinių apribojimų, nustatytų atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių naudojimui.

Šiuo tikslu Sąjungos informavimo veiklą eksporto kontrolės srityje įgyvendinančios agentūros reguliariai keisis informacija tarpusavyje ir su Europos išorės veiksmų tarnyba naudodamosi nustatytu ir formaliu koordinavimo mechanizmu. Kai aktualu, turėtų būti skatinamas ekspertų iš kitų valstybių narių dalyvavimas.

4. Koordinavimas su kitų paramos teikėjų paramos projektais eksporto kontrolės srityje

Kai tikslinga, turėtų būti siekiama sinergijos ir papildomumo su kitų paramos teikėjų paramos projektais eksporto kontrolės informavimo veiklos srityje. Kaip nurodyta 3 skirsnyje, turėtų būti vykdomas veiklos koordinavimas su kitais paramos teikėjais ypač 5.2.1–5.2.2 poskirsniuose ir 5.2.4 poskirsnyje nurodytos veiklos atvejais.

5. Projekto veiklos aprašymas

5.1. Projekto uždaviniai

Pagrindinis uždavinys – suteikti techninę paramą tam tikroms valstybėms paramos gavėjoms, pareiškusioms norą plėtoti savo ginklų eksporto kontrolės standartus ir praktiką. Šiuo tikslu vykdytina veikla bus atsižvelgiama į valstybių paramos gavėjų statusą, visų pirma:

— jų galimą narystę tarptautiniuose eksporto kontrolės režimuose, susijusiuose su įprastinių ginklų ir dvejopo naudojimo prekių ir technologijų perdavimu, arba prašymą dėl tokios narystės,

— jų kandidatūrų dėl stojimo į Sąjungą statusą ir į tai, ar valstybės paramos gavėjos yra oficialios, ar potencialios kandidatės,

— jų, kaip gamintojų, importuotojų ar prekybos platformų, pajėgumą, susijusį su prekyba įprastine karine įranga ir technologijomis,

— esamos nacionalinės eksporto kontrolės sistemos brandą, ypač atsižvelgiant į pažangą, padarytą gavus paramą pagal Sąjungos finansuojamas ankstesnes ginklų eksporto kontrolės srities bendradarbiavimo programas, ir

— jų poziciją SPG atžvilgiu.

Jei atitinkamos valstybės paramos gavėjos yra tik pasirašiusios SPG, vykdant veiklą, kai įmanoma, reikėtų stengtis geriau išsiaiškinti, kas kliudo ratifikuoti SPG, visų pirma, kai tos kliūtys yra juridinio ar reguliuojamojo pobūdžio arba susijusios su įgyvendinimo pajėgumų trūkumais ar poreikiais. Kai atitinkamos valstybės nesiėmė veiksmų SPG atžvilgiu (nėra nei pasirašusios, nei ratifikavusios, nei prisijungusios), ta veikla turėtų būti skatinama prie jos prisijungti, galimai remiant kitoms SPG ratifikavusioms valstybėms paramos gavėjoms.

5.2. Projekto aprašymas

5.2.1. Regioniniai seminarai

Projekto metu bus surengta iki keturių dviejų dienų trukmės regioninių seminarų, kuriuose bus mokoma teorijos bei praktikos ir suteikta galimybė palaikyti dialogą siekiant suvienyti regioninius požiūrius atitinkamose įprastinių ginklų eksporto kontrolės srityse.

Seminaruose dalyvaus atitinkamų valstybių paramos gavėjų vyriausybių pareigūnai. Kai tikslinga, dalyvauti taip pat gali būti kviečiami nacionalinių parlamentų, pramonės ir pilietinės visuomenės atstovai.

Mokymus ves valstybių narių nacionalinių administracijų ekspertai (įskaitant buvusius pareigūnus), prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP prisijungusių valstybių atstovai, pagal šį sprendimą arba sprendimus (BUSP) 2020/1464 ir (BUSP) 2021/2309 surengtuose instruktorių mokymo praktiniuose seminaruose (kurie buvo suorganizuoti ir pravesti remiantis BAFA parengta koncepcija) dalyvavę asmenys, taip pat privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės atstovai.

Seminarai gali būti rengiami valstybėje paramos gavėjoje arba kitoje vietoje, taip pat, kai tikslinga, bus siūloma mišraus dalyvavimo galimybė.

Regioniniai seminarai bus rengiami siekiant užtikrinti plačią valstybių paramos gavėjų aprėptį. Kiekvienai valstybei paramos gavėjai turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti bent viename regioniniame seminare. Sinergijas su kita informavimo veikla eksporto kontrolės srityje galima užtikrinti renginius organizuojant kartu.

5.2.2. Daugiašalė veikla ir mokymai, skirti pasikeisti žiniomis

Projekto metu bus vykdoma daugiašalė veikla, kurioje dalyvaus ne mažiau kaip dvi valstybės paramos gavėjos, kurioms aktualus bendro intereso klausimas, siekiant, kad jos pasikeistų žiniomis ir patirtimi šiuo konkrečiu klausimu. Ši veikla gali trukti iki dviejų dienų vienoje iš valstybių paramos gavėjų, kurioms taikomas šis sprendimas, valstybėje narėje arba internetu.

Mokymus ves valstybių narių nacionalinių administracijų ekspertai (įskaitant buvusius pareigūnus), prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP prisijungusių valstybių atstovai, pagal šį sprendimą arba sprendimus (BUSP) 2020/1464 ir (BUSP) 2021/2309 surengtuose instruktorių mokymo praktiniuose seminaruose (kurie buvo suorganizuoti ir pravesti remiantis BAFA parengta koncepcija) dalyvavę asmenys, taip pat privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės atstovai.

5.2.3. Individuali ir nuotolinė parama valstybėms paramos gavėjoms

Projektas bus vykdomas rengiant praktinius seminarus, kuriais atskiroms valstybėms paramos gavėjoms jų prašymu bus teikiama parama tose srityse, dėl kurių nacionaliniu mastu esama konkrečių susirūpinimą keliančių klausimų. Praktiniuose seminaruose dalyvaus valstybių paramos gavėjų valstybės pareigūnai, įskaitant vyriausybių, licencijavimo ir vykdymo užtikrinimo pareigūnus, taip pat, kai tinkama, pilietinės visuomenės atstovai. Seminarai turėtų trukti ne mažiau nei dvi dienas. Ši veikla gali būti organizuojama vienoje iš valstybių paramos gavėjų, kurioms taikomas šis sprendimas, valstybėje narėje arba internetu.

Individualios paramos praktiniai seminarai bus rengiami valstybių paramos gavėjų prašymu. Jie bus skirti konkrečiam valstybės paramos gavėjos iškeltam su ginklų eksporto kontrole susijusiam klausimui apsvarstyti, pavyzdžiui, regioninio seminaro metu arba palaikant reguliarius ryšius su Sąjungos ekspertais ir BAFA. Šiuose praktiniuose seminaruose, be kitų klausimų, gali būti nagrinėjamos tikslinės nacionalinės gebėjimų stiprinimo priemonės, pramonės ir (arba) akademinės bendruomenės informavimo klausimai ir nacionalinės mokymo strategijos ginklų eksporto kontrolės srityje.

Be to, kai tinkama ir veiksminga, individuali parama galėtų būti teikiama nuotolinės paramos būdu.

Ekspertinių žinių suteiks valstybių narių nacionalinių administracijų ekspertai (įskaitant buvusius pareigūnus), prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP prisijungusių valstybių atstovai ir privačiojo sektoriaus atstovai. Asmenys, dalyvavę pagal šį sprendimą arba sprendimus (BUSP) 2020/1464 ir (BUSP) 2021/2309 surengtuose instruktorių mokymo praktiniuose seminaruose (kurie buvo suorganizuoti ir pravesti remiantis BAFA parengta koncepcija), taip pat bus skatinami, kai tikslinga, tokiuose seminaruose dalintis savo ekspertinėmis žiniomis.

5.2.4. Institucinių gebėjimų stiprinimo ir aukšto lygio priemonės

Projekto metu bus surengta iki dvejų mokymų – kiekvienus mokymus sudarys trys moduliai, o kiekvieno modulio trukmė bus iki keturių dienų. Jais bus teikiama parama valstybėms paramos gavėjoms, turinčioms aukšto lygio ginklų eksporto kontrolės sistemas, kad būtų stiprinami jų nacionaliniai pajėgumai, remiantis nuolatiniu instruktorių mokymo metodo taikymu. Šiuose mokymuose įgyti įgūdžiai apims didaktiką, žinių perdavimą ir institucinę atmintį valstybėje paramos gavėjoje. Pagal šį sprendimą teikiamos institucinių gebėjimų stiprinimo priemonės taip pat gali būti vykdomos padedant mokymus baigusiems instruktoriams organizuoti ir įgyvendinti nacionalinius mokymus savo valstybėse. Be to, parama pagal šį straipsnį taip pat gali būti teikiama organizuojant tarpusavio pratybas, kuriomis, kai tikslinga, galėtų pasinaudoti ir kitos valstybės paramos gavėjos, dalyvaudamos kaip tikslinė grupė.

Įgyvendinant šiame sprendime aprašytą veiklą, mokymus baigę instruktoriai turėtų būti toliau skatinami dalyvauti veikloje kaip žinių ir ekspertinių žinių skleidėjai ar teikėjai regioniniu, tarpregioniniu ir tarptautiniu lygmeniu. Tikslas – padėti valstybėms atsisakyti individualios paramos ir pradėti savarankiškiau bei proaktyviau įgyvendinti strateginę prekybos kontrolę nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis.

Valstybės, pasinaudojusios pirmiau aprašytomis gebėjimų stiprinimo ir aukšto lygio priemonėmis, turės galimybę gauti paramą dalyvavimui specialioje tarptautinėje eksporto kontrolės konferencijoje, kai tai įmanoma ir tikslinga. Tokios konferencijos suteiks dalyvaujančioms valstybėms partnerėms galimybę dalyvauti aukšto lygio diskusijų, susijusių su sudėtingesnėmis temomis ir dabartiniais eksporto kontrolės klausimais, forume. Be to, kai tikslinga, tokio pobūdžio konferencija ar susitikimas galėtų būti surengti konkrečiai pagal šį sprendimą, kad Sąjungos ekspertai ir valstybių partnerių aukšto rango atstovai galėtų pasikeisti informacija. Renginys gali būti vykdomas mišriu formatu ir kartu su kitais informavimo renginiais, skirtais pažangą padariusioms valstybėms paramos gavėjoms.

Šioje konferencijoje dalyvaujančios valstybės paramos gavėjos turės galimybę:

a) gauti informacijos apie naujausius pokyčius, susijusius su prekybos ginklais kontrole (pvz., esamus pirkimo kanalus, naujų technologijų poveikį ir su saugumo politika susijusius klausimus);

b) aptarti, kaip pastarojo meto prekybos ginklais kontrolės pokyčius ir patobulinimus būtų galima įgyvendinti jų pačių nacionalinėje eksporto kontrolės sistemoje, ir pasikeisti nuomonėmis šiuo klausimu;

c) aptarti per instruktorių mokymo praktinius seminarus įsisavintas temas ir pažvelgti į jas iš kitos perspektyvos.

5.2.5. Vertinimo renginiai

Siekiant įvertinti ir peržiūrėti pagal šį sprendimą vykdomos veiklos poveikį, internetu bus surengtas baigiamasis vertinimo renginys. Dalyvauti baigiamajame vertinimo renginyje bus pakviestos visos valstybės paramos gavėjos ir valstybės narės.

6. Paramos gavėjos

6.1. Valstybės paramos gavėjos pagal šį sprendimą

Į šio sprendimo taikymo sritį patenkančios paramos gavėjos neturėtų sutapti su paramos gavėjomis, kurioms taikomas Sprendimas (BUSP) 2021/2309, išskyrus atvejus, kai pagal 6.2 skirsnį suteiktas išimtis numatyta kitaip.

Valstybės paramos gavėjos pagal šį sprendimą yra:

a) Pietryčių Europos valstybės (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Šiaurės Makedonijos Respublika, Juodkalnija, Serbija ir Kosovas ([1]));

b) Rytų Europos ir Kaukazo valstybės, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika (Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija ([2]), Gruzija, Moldovos Respublika);

c) Šiaurės Afrikos, Viduržemio jūros regiono ir pietinės kaimyninės valstybės, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika (Alžyras, Egiptas, Marokas, Tunisas, Jordanija ir Libanas);

d) Vidurinės Azijos valstybės (Kazachstanas, Tadžikistanas, Uzbekistanas, Kirgizija, Turkmėnistanas ir Mongolija);

e) Ukraina.

6.2. Valstybių paramos gavėjų sąrašo pakeitimas

COARM, pasikonsultavusi su 3 skirsnyje nurodytu koordinavimo mechanizmu, gali nuspręsti į paramos gavėjų sąrašą įtraukti kitas valstybes, jeigu jos nėra paramos gavėjos pagal Sprendimą (BUSP) 2021/2309. Išimtiniais atvejais, kai tai laikoma prasminga, koordinavimo mechanizmas taip pat gali sutikti dirbti su paramos gavėjomis, kurioms taikomas Sprendimas (BUSP) 2021/2309. Apie pakeitimus BAFA ir Sąjunga viena kitai turėtų pranešti oficialiai per COARM pirmininką.

([1]) Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

([2]) Baltarusijos dalyvavimas tebėra sustabdytas.

Projekto rezultatai ir įgyvendinimo rodikliai

Vertinant projekto rezultatus bus atsižvelgiama į:

6.3. Individualus valstybių paramos gavėjų vertinimas

Užbaigus numatytą veiklą BAFA pateiks Europos išorės veiksmų tarnybai ir Komisijai pažangos ataskaitą dėl kiekvienos 6.1 poskirsnyje nurodytos valstybės paramos gavėjos. Ataskaitoje bus apibendrinta šio sprendimo galiojimo laikotarpiu valstybėje paramos gavėjoje vykdyta veikla ir įvertinti bei apibūdinti valstybės paramos gavėjos pajėgumai ginklų perdavimo kontrolės srityje, remiantis BAFA turima informacija. Vertinimo pagrindas bus valstybės paramos gavėjos vykdomas kontrolės priemonių taikymas, kaip nustatyta Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, tiek, kiek šios priemonės netaikomos vien valstybėms narėms.

6.4. Poveikio vertinimas ir įgyvendinimo rodikliai

Šiuo sprendimu numatytas veiklos poveikis valstybėms paramos gavėjoms turėtų būti vertinamas įvykdžius veiklą. Poveikio vertinimą atliks vyriausiasis įgaliotinis, bendradarbiaudamas su COARM darbo grupe ir atitinkamai su Sąjungos delegacijomis valstybėse paramos gavėjose, taip pat su kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

Tuo tikslu bus naudojami šie įgyvendinimo rodikliai:

— tai, ar yra nustatytos atitinkamos nacionalinės taisyklės dėl ginklų perdavimo kontrolės ir ar / kokiu mastu jomis laikomasi Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP (įskaitant vertinimo kriterijų taikymą, ES bendrojo karinės įrangos sąrašo įgyvendinimą ir ataskaitų teikimą),

— informacija apie vykdymo užtikrinimo atvejus, jei turima,

— tai, ar valstybės paramos gavėjos turi galimybę pranešti apie ginklų eksportą ir (arba) importą (pvz., JT registras, metinių ataskaitų teikimas pagal SPG, Vasenaro susitarimas, ESBO ir ataskaitos nacionaliniams parlamentams), ir

— tai, ar valstybė paramos gavėja yra prisijungusi arba ketina oficialiai prisijungti prie Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP.

7.1 poskirsnyje nurodytos individualaus vertinimo ataskaitos turėtų atitinkamai būti grindžiamos šiais įgyvendinimo rodikliais.

7. ES partnerių tarpusavio interneto portalo (EU P2P) naudojimo propagavimas ([3])

Sprendime 2012/711/BUSP numatytas ES partnerių tarpusavio interneto portalas buvo sukurtas kaip Sąjungos nuosavas išteklius. Jis veikia kaip bendra platforma visoms Sąjungos informavimo programoms (dvejopas naudojimas ir ginklai). 5.2 skirsnyje išvardyta veikla yra skirta didinti informuotumą apie Sąjungos informavimo interneto portalą ir skatinti juo naudotis. Informavimo veiklos dalyviai turėtų būti informuoti apie interneto portalo privačiąją dalį, kurioje siūloma nuolatinė prieiga prie išteklių, dokumentų ir kontaktinės informacijos. Atitinkamai naudotis interneto portalu reikėtų skatinti kitus pareigūnus, kurie negali tiesiogiai dalyvauti paramos ir informavimo veikloje. Be to, veikla turėtų būti propaguojama ES partnerių tarpusavio naujienlaiškyje.

8. Sąjungos matomumas

BAFA imsis visų atitinkamų priemonių siekdama paviešinti tai, kad veiksmus finansuoja Sąjunga. Tokios priemonės bus įgyvendintos pagal Europos Komisijos paskelbtą Komunikacijos apie ES išorės veiksmus ir jų matomumo užtikrinimo vadovą. Taigi, BAFA užtikrins Sąjungos įnašo matomumą naudodama atitinkamą prekės ženklą ir šį įnašą viešindama, pabrėždama Sąjungos vaidmenį ir didindama informuotumą apie šio sprendimo priėmimo priežastis, taip pat apie Sąjungos paramą šiam sprendimui ir tos paramos rezultatus. Projekto metu sukurta medžiaga bus pastebimai pažymėta Sąjungos vėliava laikantis atitinkamų Sąjungos gairių ir logotipu „EU P2P export control programme“. Sąjungos delegacijos turėtų dalyvauti renginiuose trečiosiose valstybėse, kad paskatintų tolesnę politinę veiklą ir matomumą.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en ir https://circabc.europa.eu/.

Atsižvelgiant į tai, kad planuojama veikla yra labai skirtingos apimties ir pobūdžio, turėtų būti naudojamos įvairios propagavimo priemonės, įskaitant tradicinę žiniasklaidą, interneto svetaines, socialinius tinklus, informacinę ir reklaminę medžiagą (įskaitant atitinkamai infografikus, informacinius lapelius, naujienlaiškius, pranešimus spaudai ir kt.). Projekto metu įgytiems leidiniams ir užsakytiems viešiems renginiams bus naudojamas atitinkamas prekės ženklas.

9. Ataskaitų teikimas

Įgyvendinantis subjektas reguliariai rengs ketvirčio ataskaitas, kuriose glaustai ir išsamiai aprašys projekto pažangą, o užbaigus kiekvienos rūšies veiklą parengs uždavinių įvykdymo ataskaitą. Ataskaitos vyriausiajam įgaliotiniui bus pateiktos ne vėliau kaip per šešias savaites nuo atitinkamos veiklos užbaigimo.